

Opvallende waarnemingen juli-augustus 2006

Peter Spierenburg

Zwartkopmeeuwen

De Zwartkopmeeuw is als broedvogel nog een relatieve nieuwkomer in Nederland. Sinds begin jaren negentig zijn de aantallen sterk toegenomen. In de voor ons dichtstbijzijnde kolonies in het Haringvliet en Volkerak broeden inmiddels vele honderden paren. Ook in Vlaanderen liggen grote kolonies. Het wekte dan ook altijd wat verbazing, dat we in Noordwijk nooit veel van de toename hebben gemerkt. Je zou verwachten dat na de broedtijd zowel de oude als jonge vogels flink uitzwermen en dan zo hier aan de kust terecht komen. Vorig jaar leek er verandering in te komen. Met enige regelmaat lieten zich in juli en augustus juveniele vogels zien. Dit jaar zette dat door en werd de soort in juli en augustus bijna dagelijks gezien vanuit de zeetrekthut. Ook elders langs het strand en in de Elsgesteerpolder werden jonge Zwartkopmeeuwen gezien. Kijkend naar de

de monding van de Elbe. Dit is één van de grootste Duitse kolonies, met 140 broedparen Zwartkopmeeuwen dit jaar.

Sinds 2003 heeft deze kolonie zich verdubbeld. Die ontwikkeling sluit goed aan bij de recente toename van de jonge Zwartkopmeeuwen die we hier zien. Waarschijnlijk zien we dus toch vooral vogels die zich ten noorden van ons hebben gevestigd en juist niet de zuidelijke vogels. Als de Duitse populatie verder groeit gaan we in de toekomst wellicht meer jonge Zwartkopmeeuwen zien in de zomers. Een nieuwe generatie Duitse badgasten, zwervend langs de vloedlijn....

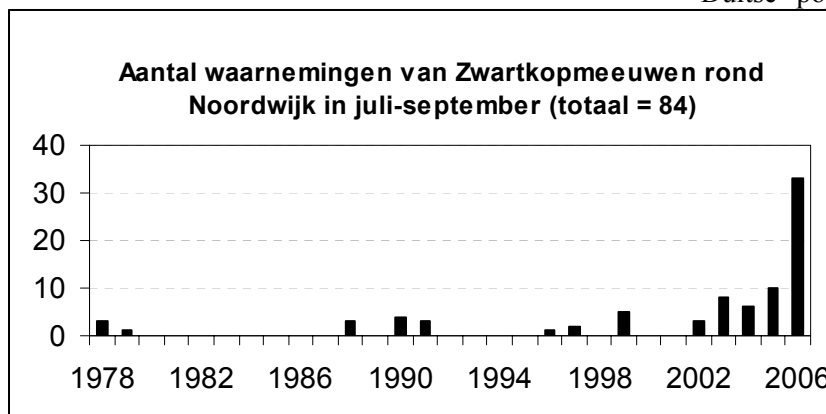
Zilverreigers

Een tweede soort die zich nadrukkelijker laat zien in de zomer, is de Kleine Zilverreiger. Mei, juni en vooral juli lijken de goede maanden te

gaan worden om deze soort in Noordwijk te zien. In de afgelopen drie jaar waren er in deze maanden al bij elkaar 5 waarnemingen van in totaal 13 vogels. Dit jaar leverde het tot nu hoogste aantal waarnemingen en vogels op: 5 waarnemingen met in totaal 9 vogels. Het gaat hierbij vrijwel steeds om overvliegende groepjes in noordelijke richting, meestal over zee. Waarnemingen van vogels ter plaatse zijn er nog nauwelijks. Ook deze soort kunnen we, vanwege de groeiende broedpopulatie in de Delta in de komende jaren wellicht vaker verwachten.

Bollenlandje

Elk jaar wordt er vanaf begin juli goed in de streek rond gekeken of er ergens een bollenlandje onder water wordt gezet. Bollentelers doen dit om

waarnemingen in vorige jaren begint zich hierbij al een vast patroon af te tekenen. De eerste jonge vogels verschijnen tussen 15 en 20 juli (dit jaar met een extreem vroege op 3 juli) waarna ze tot half september regelmatig worden gezien, meest foeragerend in de branding en langs de vloedlijn. Eindelijk, zou je zeggen, beginnen we wat te zien van al die Vlaamse en Delta vogels. Het rare is dan wel, dat juist nu wij er meer gaan zien, de groei van die kolonies er uit lijkt te zijn. Aantallen voor de gezamenlijke kolonies in de Delta en Vlaanderen fluctueren sinds 2001 rond de 1000 tot 1500 paar.

Een waarneming van een gekleuringde meeuw gaf een hint, dat we de verklaring van het verschijnen van de jonge Zwartkopmeeuwen wellicht elders moeten zoeken. Op 2 en 3 september was er rond de Binnenwatering een juveniele Zwartkopmeeuw aanwezig, die bleek te zijn geringd in Duitsland in

percelen goed onkruid- en ziektekiemen vrij te krijgen. Helaas is deze praktijk de laatste jaren vanwege de verscherpte mestwetgeving niet meer zo populair. Er is, na het onder water zetten, vaak te kort tijd om het land nog binnen de toegestane periode te kunnen bemesten. De tijd dat de bollenlandjes onder water worden gezet, valt samen met de trektijd van veel steltlopers en deze zijn hier dan vaak goed te bekijken.

Dit jaar stond onder andere weer een perceel in de Elspeestpolder onder water. Vanwege het open landschap in deze polder, is dit een gunstige plek. Twee jaar geleden dook hier een zeldzame Gestreepte Strandloper op, op een vergelijkbaar perceel. Een tweede landje, langs de Leeweg bij Noordwijkerhout, lag minder gunstig: dicht bij bebouwing en beplanting. Nadat het onder water is gezet, moet het bollenlandje altijd even op gang komen en het duurt het even voordat de eerste steltlopers verschijnen. Wellicht moet er zich eerst wat leven in het water ontwikkelen, bijvoorbeeld muggenlarven waar op gevoerageerd kan worden. Op het perceel in de Elspeestpolder waren in eerste instantie dan ook vooral rustende meeuwen te zien. Hier doken leuke soorten tussen op zoals Zwartkopmeeuw en Geelpootmeeuw. Op één avond kwamen er twee Lachsternen slapen. Voor onze regio is dit een unieke waarneming want deze soort wordt hier zelden aan de grond gezien. Het

perceel werd onder water gezet rond 24 juli, waarna zich 30 juli de eerste Groenpootruiters en Tureluurs aandienden. De meeste steltlopers werden tussen half en eind augustus gezien, met dagelijks Kemphanen, Oeverlopers, regelmatig een Bosruiter en af en toe een Zwarte Ruiter. Andere leuke soorten waren Krombekstrandloper en Rosse Grutto. Op 4 september was het perceel weer droog gevallen. In het kwartaaloverzicht is per soort het maximum doorgegeven aantal in de periode opgenomen.

Anders dan vogels

Binnen de vereniging wordt er vanzelfsprekend niet alleen naar vogels gekeken. Daarom in de waarnemingenrubriek ook aandacht voor zoogdieren en vlinders. Bij de zoogdieren vallen de waarnemingen van Bunzing en Hermelijn op. Ze worden niet heel vaak gezien, maar zijn duidelijk aanwezig in de streek en nemen mogelijk zelfs iets toe. De nazomer is traditioneel een periode waarin er onder deze soorten verkeersslachtoffers vallen. Wat betreft vlinders was de Rouwmantel opvallend aanwezig dit jaar. In de eerste helft van augustus kwam er een invasie op gang, die ook in Noordwijk en omgeving tot een leuk aantal waarnemingen leidde.

Bunzing

Hermelijn in zomerkleed.

Hermelijn in winterkleed.